

EKONOMİ RAPORU

TURKISHBANK

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Ağustos 2018

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, <i>Ege CANSEN</i>	1
Sui Generis, <i>Tuğrul BELLİ</i>	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

KİLOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

BORÇLUN KADAR KONUŞ

Son tahlilde her banka sadece tek sayfalık bir “bilanço” dur. Bilanço’nun solunda “varlıklar” sağında “yükümlülükler” bulunur. Bir bankanın varlıklarının en az % 70’i bankanın verdiği kredilerden oluşur. Bankadan kredi alan kişi (ister tüzel ister özel olsun) bankanın borçlusudur. Geri kalan % 30 ise kasa, MB’deki karşılıklar, özellikle yurtdışı bankalarda duran mevduat ve çeşitli bonolar veya tahvillerden oluşur. Muhasebe mantığı bakımından “sabit değerler” hariç diğer varlıklar da birilerinin o bankaya olan borcudur. Kısaca bir bankanın “varlıklarının kalitesi” yani zamanında veya icabında tahsil edilebilir olma niteliği, borçlularının kalitesi yani ödeme kabiliyeti kadardır. Hani evli kadınları kızdırmak için söylenen “kocan kadar konuş” takılması gibi, ben sağlam bankayım, benim “sermaye yeterlilik oranım” yüksek diye böbürlenenerlere yöneltilecek en tutarlı eleştiri “borçlun kadar konuş” demektir.

Türkiye’nin halen içine düştüğü finansal fırtınada bankalara borçlu reel sektör firmalarının bilançoları “bozulmuş” durumdadır. Borçlularının bilançoları bozulurken bankalarının bilançoları “güzelleşmiş” olamaz. Dolayısıyla, ortalık toz dumanken, birilerinin kalkıp “Allahtan Türk bankaları çok sağlam” demeleri kadar dayanaksız bir söz olamaz. Mamafih Türk banka sektörünün 2018’deki durumunun, 2001 krizinden önceki haline kıyasen çok daha iyi olduğunu söylemeden de geçmeyeceğim.

Ekonominin esasını teşkil eden reel sektör firmaları “müddetsiz” (going concern) kuruluşlardır. Onlara kredi veren banklar da müddetsizdir. Hal böyleyken bu kurumların bilançoları “müddetli” dir. Bu kuramsal bir çelişkidir. Böylesi olağanüstü durumlarda “müddetli bilanço” tahlili yerine firmaların “dinamik denge” içinde olup olmadığına bakmak gerekir. O zaman sorunun hiç de sanıldığı kadar “çözümsüz” olmadığı ortaya çıkar.

TÜRK LİRASI İÇİN ZOR GÜNLER

Özel sektörümüzün toplam 243 milyar dolar dış borcu var. Borçların 70 milyar dolarının önümüzdeki 12 ay içerisinde peyderpey vadesi geliyor. Ayrıca Türkiye herkesin bildiği gibi kronik cari açığı da olan bir ülke. Arzulanan bir seviyede büyüebilmek için Türkiye'nin her sene 50 milyar dolar taze kaynak bulması gerekiyor. Kısaca, ekonomimiz yabancı fon akımlarına muhtaç. Buna karşılık, döviz rezervlerimiz düşük. Merkez Bankası'nda 70 milyar doları bankalara ait olmak üzere toplamda sadece 100 milyar dolar kadar bir rezerv var.

Türkiye ekonomisinin dış fon ihtiyacı bu seviyelerde iken, ABD ekonomisindeki büyümenin hızlanması ve FED'in faiz oranlarını beklenenin üzerinde artırma ihtimalinin ortaya çıkması sonucunda TL üzerinde ek baskı oluşmasından daha normal bir şey olamazdı herhalde. Anormal olan ise maalesef ABD ile oluşan siyasi kriz ile birlikte dış piyasalarda Türkiye ile ilgili risk algısının asimetrik bir şekilde artması ve bu durumda da TL'nin neredeyse "erime" (melt down) ile karşı karşıya kalması oldu.

Neyse ki, Merkez Bankası ve BDDK aldıkları bir dizi karar sonucunda TL'de oluşan spekülasyon atakların önüne geçerek kurlarda bir stabilite sağlamış gözüküyorlar. Alınan tedbirlerin en etkili olanı MB'nin Geç Likidite Penceresi'ni kullanarak ortalama fonlama faizini yüzde 19.50'ye çıkarmış olmasıydı kuşkusuz. Bu karar aynı zamanda geçen Para Piyasası Kurulu toplantısında faizi sabit tutma kararından sonra "acaba faiz artırma konusunda MB'nin üzerinde Hükümetin bir baskısı mı var?" şeklindeki spekülasyonları da boşa çıkarmak açısından önemliydi. BDDK'nın bankaların yurtdışıyla yaptıkları swap işlemlerinin hacmini daraltması da TL'nin değer kazanmasında etkili oldu. Zorunlu karşılıkların TL ve dövizde sırasıyla 2.5 ve 4 puan indirilmesiyle de sisteme önemli miktarda bir likidite sağlanmış oldu. 10 ve 13 Ağustos'ta 1.5 milyar doları geçen döviz efektif işlemlerinin de gayet sorunsuzca gerçekleştirilmiş olması bankalara duyulan güveni pekiştirmesi açısından önemliydi.

Öte yandan, kurlarda sağlanan stabilite acilen yapılması gereken diğer işleri geciktirmemeli. TL'nin aşırı satışının yarattığı köpüğün alınmasıyla gelinen 6.1 seviyeleri bile önümüzdeki dönemde ekonomik dengelerin sağlanması açısından fazlasıyla yüksek. Fikir ayrılıkları ne olursa olsun, siyasi krizin bir şekilde çözümlenip ABD ile olan ilişkilerin en azından minimum bir düzeyde de olsa sürdürülmesi önemli. (ABD'nin İran'a uyguladığı ambargo sonrasında Türkiye'nin enerji tedariğinin nasıl ve nereden olacağına da açıklığa kavuşturulması lazım.)

Sonrasında ise, para politikasından bile daha öncelik teşkil eden konu kemer sıkma olarak da bilinen maliye politikası'nda gerçekleştirilecek olan sıkılaştırma. Bu bağlamda, bu seneki bütçe faiz-dışı fazlasının sene başında öngörülen 5.8 milyar TL'ye çekilmiş olması oldukça iddialı bir hedef. Ancak, bu hedefe yönelik olarak yapılacakların detaylı bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması da önemli. Zira, bu sene emeklilere verilen 24 milyarlık ikramiye gibi bütçede öngörülmeleyen pek çok harcama şimdiden bütçe dengelerini bozmuş durumda. Tabii ki, sıkı maliye politikasının salt bu sene için değil, 2019-21 yıllarını kapsayacak olan yeni OVP süresince devam ettirilmesi de önemli. Burada benim tercihim şeffaf bir mali kural uygulanmasından yana. Etki sağlayabilecek bir faiz-dışı fazla yaratabilmek için sermaye giderleri ve mal ve hizmet alımlarında kısıntıya gidilmesi, bazı iddialı kamu projelerinin daha fazla zamana yayılması şart. Gerek kamu personel maaşlarına, gerekse de emekli maaşlarına oluşan enflasyona göre değil de, MB'nin önümüzdeki döneme ilişkin enflasyon hedeflerine göre zam yapılması önemli. Gelirler tarafında ise vergi tahsilatı tabanının genişletilmesi ile birlikte, belki geçici bir süre için gelir vergisinin üst kademelerinde ve kurumlar vergisinde artışlar da öngörülebilir. Mülkiyet üzerinden alınan vergilerde (bina, arsa, çevre vs.) de artış düşünülebilir.

Maliye politikasının netleşmesinin akabinde Merkez Bankası'nın (sadeleştirme hedefinin de bir devamı olarak) politika faizini en azından yüzde 19.50 seviyelerine çekmesi gerekiyor. Bunun için de olağan toplantı günü olan 13 Eylül'ü beklemesine gerek olmadığını düşünüyorum.

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Faiz-dışı denge bile artık açık veriyor

- Haziran'da da bütçedeki kötüleşme devam etti. Bu ay faiz-dışı harcamalar %33 artarken gelirlerdeki artış sadece %17 oldu. Bu ay cari transferler %44 artışla 40 milyar TL gibi dudak uçuklatıcı bir seviyeye çıkarken borç verme kaleminde de 3 milyar TL'lik bir artış dikkat çekmekte. (Cari transferlerdeki bu artış tabii ki 12 milyar tutan emekli maaşı ikramiyelerinden kaynaklanıyor.)
- Sonuçta ilk 6 ay sonunda, bütçe engesi 46 milyar TL açık verirken, faiz-dışı denge bile 13 milyara yakın bir açık vermiş durumda. Faiz-dışı denge bugüne kadar ilk 6 ayda hiç açık vermemişti. 12 ay itibarıyla ise faiz-dışı denge bütçe disiplinin çok zayıfladığı 90'lı yıllarda dahi açık vermemişti.

	2017 Haziran	2018 Haziran	Artış	2017 Oca-Haz	2018 Oca-Haz	Artış
Harcamalar	57,677,961	77,162,117	33.8%	324,435,168	399,691,211	23.2%
1-Faiz Hariç Harcama	56,397,822	74,772,125	32.6%	297,444,844	365,883,817	23.0%
Personel Giderleri	13,250,456	16,620,936	25.4%	81,824,494	98,568,836	20.5%
Sosyal Gv.Kur. Devlet Primi	2,173,112	2,761,018	27.1%	13,365,625	16,388,270	22.6%
Mal ve Hizmet Alımları	5,192,459	5,089,545	-2.0%	26,410,680	30,712,866	16.3%
Cari Transferler	27,753,168	39,988,573	44.1%	143,774,512	164,689,323	14.5%
Sermaye Giderleri	6,432,039	5,467,927	-15.0%	20,995,542	35,599,367	69.6%
Sermaye Transferleri	709,980	1,030,814	45.2%	4,447,467	8,066,991	81.4%
Borç Verme	886,608	3,813,312	330.1%	6,626,524	11,857,714	78.9%
2-Faiz Harcamaları	1,280,139	2,389,992	86.7%	26,990,324	33,807,394	25.3%
Gelirler	43,936,926	51,538,183	17.3%	299,199,720	353,600,690	18.2%
1-Genel Bütçe Gelirleri	42,347,270	49,721,265	17.4%	287,076,646	339,522,072	18.3%
Vergi Gelirleri	36,422,643	42,749,559	17.4%	246,070,869	294,820,476	19.8%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,191,596	2,377,148	99.5%	14,653,691	19,346,897	32.0%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	127,756	114,610	-10.3%	1,423,398	1,087,276	-23.6%
Faizler, Paylar ve Cezalar	3,673,679	3,093,078	-15.8%	16,922,308	19,818,411	17.1%
Sermaye Gelirleri	781,777	1,263,979	61.7%	6,964,948	4,145,857	-40.5%
Alacaklardan Tahsilat	149,819	122,891	-18.0%	1,041,432	303,155	-70.9%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,368,389	1,457,001	6.5%	9,067,754	10,887,662	20.1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	221,267	359,917	62.7%	3,055,320	3,190,956	4.4%
Bütçe Dengesi	-13,741,035	-25,623,934	86.5%	-25,235,448	-46,090,521	82.6%
Faiz Dışı Denge	-12,460,896	-23,233,942	86.5%	1,754,876	-12,283,127	-799.9%

- Benzin ve motorin fiyatları 22 Mayıs'tan bu yana özel tüketim vergisinde yapılan ayarlamayla sabit tutuluyor. Haziranda bu ayarlamaların etkisi daha belirginleşti. Bu ay petrol ÖTV'sindeki artış sadece %4 oldu. Geçen ayki düşüştü sonra bu ay Dahilde alınan KDV'de %38'e yakın bir artış söz konusu. Kur artışlarına daha hassas olan dayanıklı tüketim mallarının ÖTV'sinde ise azalış var.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	HAZİNE NAKİT GERÇEKLEŞMESİ	Tem.18	Tem.17	
Gelir Vergisi	23.9%	36.8%	26.8%	47.8%	46.8%	28.2%	1. GELİRLER (2)	59,085	49,661	19.0%
Dahilde Alınan KDV	-1.2%	33.0%	26.5%	31.2%	-4.1%	37.7%	2. GİDERLER	58,860	50,302	17.0%
ÖTV - Petrol ve Doğalgaz	12.3%	17.7%	18.2%	27.3%	19.6%	4.0%	FAİZ DİŞİ GİDERLER	53,046	45,022	17.8%
ÖTV - Motorlu Taşıtlar	28.6%	20.6%	31.2%	30.8%	10.6%	-21.1%	FAİZ ÖDEMELERİ	5,813	5,280	10.1%
ÖTV - Tütün	-40.8%	89.8%	126.3%	85.4%	27.4%	23.4%	3. FAİZ DİŞİ DENGE	6,039	4,639	30.2%
ÖTV - Dayanıklı Tüketim Mal.	25.2%	26.1%	11.0%	18.8%	28.9%	-2.0%	4. ÖZELLEŞTİRME ve FON GELİRLERİ (3)	528	471	12.0%
Gümrük Vergileri	7.6%	48.6%	44.6%	56.9%	156.2%	30.5%	5. NAKİT DENGESİ (1+4-2)	754	-170	
İthalde Alınan KDV	10.4%	32.1%	48.5%	37.8%	56.4%	70.0%				

- Kötü bir haziran'dan sonra Temmuz'da Bütçe daha iyi bir performans göstermiş gözüküyor. Giderler %17 artarken gelirlerdeki artış %19 olmuş. Nakit dengesi ise sadece 754 milyon TL de olsa pozitif dönmüş.
- Dış borç servisi miktarlarına ve Hazine'nin döviz mevduatı düzeyine baktığımızda Eylül ve özellikle Ekim aylarında dış borçlanmaya gitmenin kaçınılmaz olduğu görülüyor.

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar -)	Ağustos 2018	Eylül 2018 (1)	Ekim 2018 (1)
Ödemeler	11,9	11,7	11,0
İç Borç Servisi	9,8	7,9	3,2
Anapara	3,5	1,1	1,1
Faiz	6,2	6,8	2,2
Dış Borç Servisi	2,1	3,9	7,8
Anapara	0,4	1,1	6,3
Faiz	1,7	2,8	1,5
Finansman	11,9	11,7	11,0
Borçlanma Dışı Kaynaklar (2)(3)	1,1	3,0	7,5
Borçlanma	10,8	8,7	3,5
Dış Borçlanma (3)	0,0	0,0	0,0
İç Borçlanma (4)	10,8	8,7	3,5
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	8,6	5,1	2,3
Kira Sertifikası (5)	0,0	1,1	0,0
Kamuya Satışlar	2,2	2,5	1,2

ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Cari açıkta daralma başladı

- Gümrük Bakanlığı verilerine göre Temmuzda ihracat %11.8 artarken, ithalat %6.4 azaldı. Böylece dış ticaret açığı da %32 azalarak 8.9 milyar dolardan 6 milyara geriledi.
- Geçtiğimiz aylarda olduğu gibi bu ay da demir-çelikte yüksek oranlı ihracat artışı söz konusu. (Trump'ın gümrük vergisini 2 katına çıkarması bu ülkeye ihracatımız düşük olduğu için toplam ihracat rakamlarına çok da etki etmeyecektir. 2017'nin tamamında ABD'ye demir-çelik satışımız 950 milyon dolardı.)
- Bu ay oransal olarak en yüksek ihracat artışları savunma (%77) ve gemi-yat (%64) sanayilerinde görülmekte. 2.8 milyar dolarla en yüksek miktarda ihracat yapan sektör olan otomotivdeki artış ise %13.4.

- Hazıranda cari açık beklentilere paralel bir şekilde 3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu ay cari açıkla birlikte finansal hesaplardan da 4.5 milyar dolar çıkış olması MB rezervlerinde 7 milyar dolar azalmaya yol açtı.

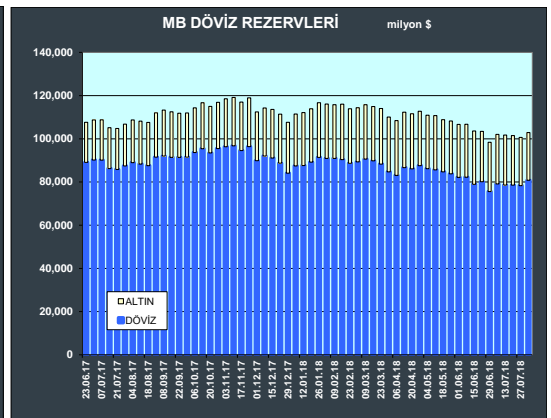
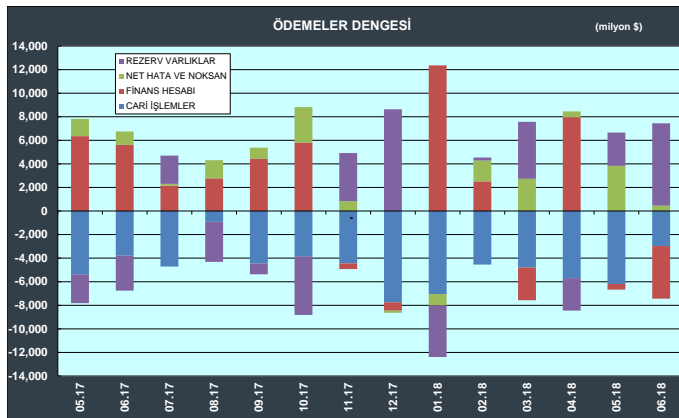
- Turizm gelirleri bu ay %32 artış gösterdi. TL'deki değer kaybıyla birlikte turizm gelirlerindeki artış rahatlıkla %40'ın üzerine çıkabilir. Turizm giderlerinde de bir miktar daralma olacaktır. Sonuçta bu kalemin bu sene bu kalemin cari açığı düşürücü yönde 10 milyar doların üzerinde bir etkisi olacaktır.

- Kurlar üzerinde artan baskıya rağmen Temmuz ayında döviz rezervlerinde azalma değil, 1 milyar dolar kadar bir artış söz konusu. 2017 Temmuz'unda 4.7 milyar dolar olan cari açık bu ay da 3 milyar dolara gerileyebilir.

- 29 Haziran – 3 Ağustos arasında yurtdışı yerleşikler nette hisse senetlerinden 386 milyon dolar, tahvillerden ise 10 milyon dolar satım gerçekleştirdi.

Dış Ticaret	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2017	2018	Değişim (%)	2017	2018	Değişim (%)
İhracat	12.612	14.106	11,84	89.988	96.329	7,05
İthalat	21.491	20.109	-6,43	129.811	143.070	10,21
Dış Ticaret Hacmi	34.104	34.215	0,33	219.799	239.399	8,92
Dış Ticaret Dengesi	-8.879	-6.003	-32,39	-39.823	-46.741	17,37
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	58,7	70,1		69,3	67,3	

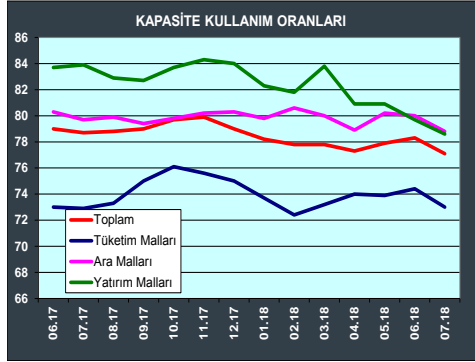
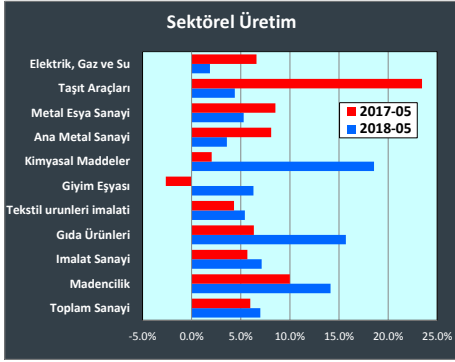
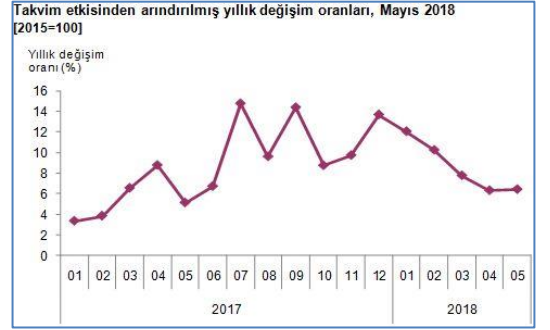
İHRACAT	1 - 31 TEMMUZ			
	2017	2018	Değişim ('18/'17)	Pay(18) (%)
SEKTÖRLER				
I. TARIM	1.469.299	1.684.064	14.6	11.9
II. SANAYİ	9.579.506	11.587.040	21.0	82.1
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	886.387	1.036.196	16.9	7.3
Tekstil ve Hammaddeleri	602.950	700.844	16.2	5.0
Deri ve Deri Mamulleri	125.318	150.085	19.8	1.1
Hali	158.118	185.267	17.2	1.3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.188.531	1.479.113	24.4	10.5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.188.531	1.479.113	24.4	10.5
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.504.588	9.071.731	20.9	64.3
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.476.035	1.589.775	7.7	11.3
Otomotiv Endüstrisi	2.430.974	2.765.277	13.8	19.6
Gemi ve Yat	90.678	148.743	64.0	1.1
Elektrik Elektronik ve Hizmet	806.952	874.191	8.3	6.2
Makine ve Aksamları	473.047	613.751	29.7	4.4
Demir ve Demir Dışı Metaller	532.018	688.949	29.5	4.9
Çelik	789.433	1.266.849	60.5	9.0
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	217.437	256.649	18.0	1.8
Mücevher	265.028	260.330	-1.8	1.8
Savunma ve Havacılık Sanayii	111.488	197.344	77.0	1.4
İklimlendirme Sanayii	304.113	401.994	32.2	2.8
Diğer Sanayi Ürünleri	7.386	7.879	6.7	0.1
III. MADENCİLİK	385.927	403.568	4.6	2.9
Madencilik Ürünleri	385.927	403.568	4.6	2.9
T O P L A M (TİM*)	11,434,733	13,674,672	19.6	96.9
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat	1,177,664	431,336	-63.4	3.1
T O P L A M	12,612,396	14,106,007	11.8	100.0

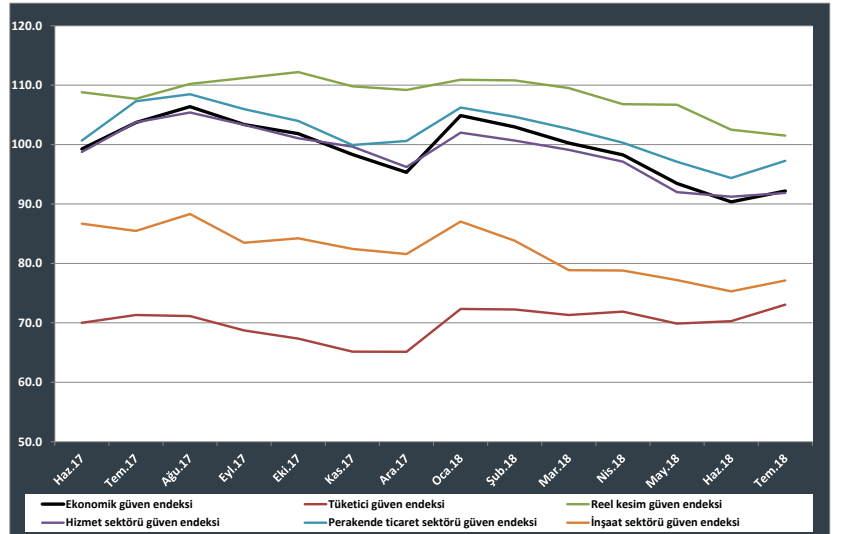
ÜRETİM ve BÜYÜME

Ekonomideki soğuma giderek artmakta

- Mayıs'ta takvim etkisinden arındırılmış rakamlarla sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %6,4 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %12 imalat sanayi sektörü endeksi %6.5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1.9 artmış bulunuyor.
- Aralık'tan beri devam eden sanayi üretimindeki yavaşlama Mayısta durulmuş gibi gözüküyor.
- Sektörlere göre bakıldığında kimyasal maddeler sektöründe hızlı bir artış göze çarparken, otomotiv sektörünün büyüme hızında geçen seneye göre bir yavaşlama söz konusu.
- Kapasite kullanım oranları her ne kadar dalgalı bir seyir izlese de, Kasım 2018'den beri özellikle Temmuzda iyice belirginleşen bir gerileme içerisinde. Mevsimsellikten arındırılmış KKO bu gerilemeyi daha net olarak ortaya koymakta.

- Haziran ayında 46,8 olarak ölçülen satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Temmuz'da 49,0 düzeyine yükseldi. Endeks, üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın devam etmesine bağlı olarak, Türk imalat sektöründeki zorlu faaliyet koşullarının devam ettiğine işaret etti. Ancak faaliyet koşullarındaki zayıflama ılımlı düzeyde ve son 4 aylık yavaşlama trendinin en düşük hızında gerçekleşti. Dış talebin güçlenmesi anketin olumlu gelişmelerinden biri olarak kayda geçti. İki aylık yavaşlamanın ardından ihracat büyüme bölgesine girdi. Öte yandan, Türk lirasındaki değer kaybının hammadde fiyatları yükseldi ve bu da girdi fiyatlarının belirgin bir şekilde artmasına neden oldu.

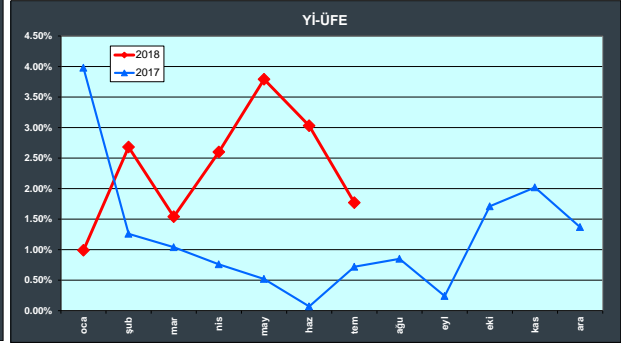
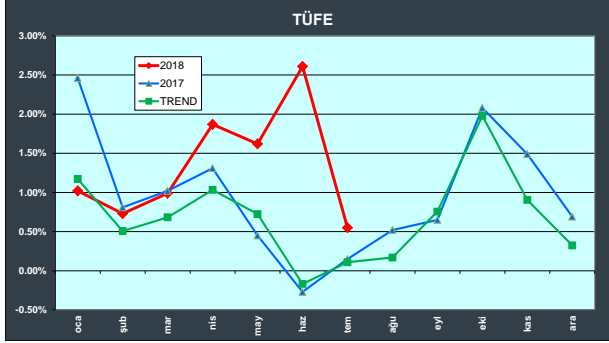

- Hiç bir üretim verisi teyit etmemesine ve ay boyunca TL'de zayıflama devam etmesine rağmen ekonomik güven endeksi ve reel kesim dışındaki diğer alt endekslerde artış görülmesi ilginç.

ENFLASYON

Yeni hedef %20'ler!

- Temmuz'da TÜFE %0.55, Yİ-ÜFE ise %1.77 artış gösterdi. Son 12 aylık enflasyon TÜFE'de %15.85, Yİ-ÜFE'de ise %25.00 oldu. Bu ay ana harcama gruplarına göre enflasyona en çok etkiyi %0.19 ile ulaştırma yaptı.

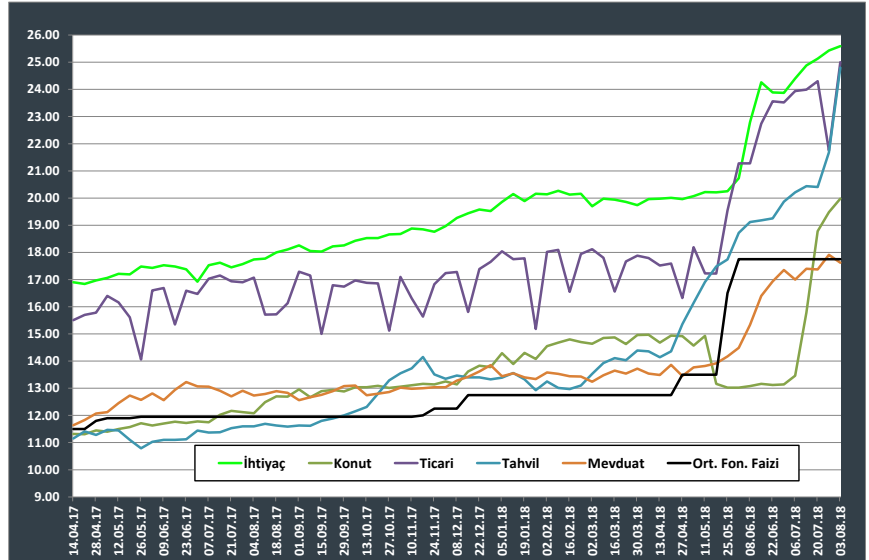

- Geçen ayın aksine bu sefer az da olsa pozitif yönde sürpriz yaptı. Beklentiler = .9 civarındayken gerçekleşme 0.55 oldu. Ancak, ne Yİ-ÜFE, ne de çekirdek enflasyon verileri ileriye dönük olumlu bir senaryo çizmiyor. %25'e ulaşan Yİ-ÜFE manşet enflasyonu da yukarı çekecektir.
- Maalesef, Ağustos'un ilk yarısında TL'de oluşan şok değer kaybı eğer kısa sürede makul seviyelere geri çekilmez ise enflasyonun %20'lerin üzerine çıkma riski de söz konusu. MB'nin Temmuz sonunda açıklamış olduğu Enflasyon Raporu'nda açıklamış olduğu 2018 senesi ile ilgili tahmini olan %13.4 neredeyse açıklandığı gün boşa çıkmış durumda.

FAİZLER

Politika faizi artmasa da piyasa faizleri artıyor

- Geçen ayki yazımızda "Enflasyonda işin ucunun kaçma noktasına ve MB'nin özerkliğinin de bir kere daha sorgulanır duruma gelmiş olması MB'nin 24 Temmuz'da alacağı kararları daha da kritik hale getirmekte. Politika faizinde artışa gidilmemesi piyasalar tarafından negatif olarak algılanacaktır." demiştik. Ancak piyasa beklentisi 100-125 baz puan olmasına rağmen MB maalesef faiz artışına gitmeyerek piyasayı ters köşeye yatırmış oldu. Sonrasında ABD ile patlak veren siyasi kriz de TL'nin tamamen kontrolden çıkmasına neden oldu.

- Grafikten de görüldüğü gibi, MB politika faizini sabit bırakmasına rağmen, tüm diğer piyasa faizlerinde hızlı artışlar gözlemlenmekte.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 03.08.2018	2 29.06.2018	3 29.12.2017	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	137.159	135.379	119.198	1,3%	15,1%
Vadesiz TL Mevduatlar	191.367	191.970	177.874	-0,3%	7,6%
Vadesiz YP Mevduatlar	183.340	186.297	152.559	-1,6%	20,2%
M1	511.866	513.645	449.632	-0,3%	13,8%
Vadeli TL Mevduatlar	764.943	738.084	703.072	3,6%	8,8%
Vadeli YP Mevduatlar	611.790	553.998	471.972	10,4%	29,6%
M2	1.888.599	1.805.727	1.624.675	4,6%	16,2%
Repo	5.418	6.901	5.377	-21,5%	0,8%
B Tipi Likit Fonlar	15.181	14.275	13.875	6,3%	9,4%
İhraç Edilen Menkul Değerler	39.591	38.240	31.904	3,5%	24,1%
M3	1.948.789	1.865.144	1.675.831	4,5%	16,3%
Dolarizasyon (YP Mev. / M3)	40,8%	39,7%	37,3%	2,8%	9,5%
Kurumsal TL Krediler	1.509.670	1.512.467	1.414.719	-0,2%	6,7%
Bireysel TL Krediler	550.406	542.601	511.429	1,4%	7,6%
Toplam TL Krediler	2.060.076	2.055.068	1.926.147	0,2%	7,0%

EKONOMİK VERİLER

TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)	DOLAR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252	OCAK	1.7673	2.2737	2.4219	2.9662	3.7942	3.7608
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017	ŞUBAT	1.7988	2.2168	2.5123	2.9665	3.6143	3.8065
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275	MART	1.8120	2.1596	2.6181	2.8300	3.6427	3.9560
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300	NISAN	1.7995	2.1193	2.6607	2.8064	3.5568	4.0472
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184	MAYIS	1.8876	2.0954	2.6635	2.9613	3.5398	4.4889
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000	HAZİRAN	1.9282	2.1264	2.6898	2.8900	3.5232	4.6166
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165	TEMMUZ	1.9343	2.1371	2.7889	3.0180	3.5290	4.8938
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930	AĞUSTOS	2.0348	2.1623	2.9231	2.9597	3.4472	
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907	EYLÜL	2.0402	2.2813	3.0306	3.0058	3.5784	
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537	EKİM	1.9930	2.2067	2.9202	3.1080	3.7768	
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869	KASIM	2.0211	2.2141	2.9161	3.4236	3.9461	
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800	ARALIK	2.1343	2.3311	2.9233	3.5255	3.7787	
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839	EURO	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606	OCAK	2.3920	3.0782	2.7446	3.2350	4.0632	4.6812
2017	15.5	11.9	7.4	234,000	157,000	ŞUBAT	2.3603	3.0532	2.8198	3.2364	3.8291	4.6523
2018	20.0	18.0	3.5	260,000	175,000	MART	2.3230	2.9753	2.8125	3.2148	3.8921	4.8761
						NISAN	2.3528	2.9305	2.9763	3.1966	3.8814	4.9005
						MAYIS	2.4542	2.8522	2.9199	3.2965	3.9629	5.2525
						HAZİRAN	2.5183	2.9032	3.0036	3.2135	4.0198	5.3406
						TEMMUZ	2.5654	2.8611	3.0561	3.3506	4.1399	5.7137
						AĞUSTOS	2.6978	2.8502	3.2775	3.2970	4.1504	
						EYLÜL	2.7552	2.8798	3.4002	3.3608	4.2099	
						EKİM	2.7249	2.7712	3.2125	3.4055	4.3927	
						KASIM	2.7504	2.7585	3.0850	3.6430	4.6747	
						ARALIK	2.9397	2.8323	3.1896	3.7176	4.5237	
						BİST	2013	2014	2015	2016	2017	2018
						OCAK	78,783	61,858	88,945	73,481	86,295	119,529
						ŞUBAT	79,334	62,553	84,147	75,814	87,478	118,950
						MART	85,899	69,736	80,846	83,268	88,947	114,930
						NISAN	86,046	73,872	83,947	85,328	94,422	104,282
						MAYIS	85,990	79,290	82,981	77,803	97,541	100,652
						HAZİRAN	76,295	78,489	82,249	76,817	100,440	89,915
						TEMMUZ	73,377	82,156	79,909	75,405	107,531	96,952
						AĞUSTOS	66,394	80,312	75,210	75,967	110,010	
						EYLÜL	74,486	74,937	74,205	76,488	102,907	
						EKİM	77,620	80,580	79,409	78,536	110,142	
						KASIM	75,748	86,168	75,232	73,995	103,984	
						ARALIK	67,802	85,721	71,727	78,138	115,022	
						YATIRIMLARIN GETİRİLERİ						
						DOLAR	2013	2014	2015	2016	2017	2018
						HAZİRAN 2017	-0.5%	1.4%	3.0%	1.3%		
						TEMMUZ 2017	0.2%	3.0%	7.1%	1.3%		
						AĞUSTOS 2017	-2.3%	0.3%	2.3%	1.3%		
						EYLÜL 2017	3.8%	1.4%	-6.5%	1.3%		
						EKİM 2017	5.5%	4.3%	7.0%	1.3%		
						KASIM 2017	4.5%	6.4%	-5.6%	1.3%		
						ARALIK 2017	-4.2%	-3.2%	10.6%	1.3%		
						OCAK 2018	-0.5%	3.5%	3.9%	1.4%		
						ŞUBAT 2018	1.2%	-0.6%	-0.5%	1.4%		
						MART 2018	3.9%	4.8%	-3.4%	1.4%		
						NISAN 2018	2.3%	0.5%	-9.3%	1.4%		
						MAYIS 2018	10.9%	7.2%	-3.5%	1.5%		
						HAZİRAN 2018	2.8%	1.7%	-10.7%	1.6%		
						TEMMUZ 2018	6.0%	7.0%	7.8%	1.7%		
						SON 12 AY	38.7%	38.0%	-9.8%	18.3%		

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Yeşim Sermin Bayar (vkit)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Merkez / İst.	Serdar Akyıldız	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Şener Ahmetolan	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Rami Kışla Cad No: 41 Topçular - 34030 Eyüp	(212) 576 10 10
Çiftelievzi / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Erdal Polat	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Ulaş Coşkun	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Bursa	Hüseyin Mete	F.S.M. Bulvarı Girişi, No:128/19, Nilüfer	(224) 220 91 91
Gebze	Ramim Cömertpay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Duran Altın	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Muze Devın	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Mayfair	Sibel Uzun Ay	41-43 Brook Street, London,W1K 4HJ	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Mustafa Dervish	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Ahmet Ali Günay	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Burak Şahin	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Bahar Cibo	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Gıme Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Merkez-bireysel	İşıl Göksoylu	93 Gıme Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 34
Lefkoşa/Çarşı	Yılşen Erdem	Belediye Pazarı Yanı, Uray Sokak	(392) 227 48 25
Gönyeli	Esra Ayalp	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	Nadiri Başar	Ayluka Mah.,İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Gıme/Merkez	Ersin Akbıyık	Ziya Rızıkı Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Gıme	(392) 815 13 60
Gıme/Çarşı	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Gıme	(392) 815 21 01
Gıme/Karaoğlanoğlu	Sevim Tuğaç	Karaoğlanoğlu Cad., No:118, Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Gıme/Karakum	Pembe Sözümert	Hız. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Gıme/Alsancak	Dergül Çalukan Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad., Gıme, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Şenol Çatak	Ecevit Cad., No:42 Gıme	(392) 727 73 52
Köşklüçiftlik	Neşe Gönyeli	Mehmet Akif Caddesi Çığır Apt. No:2	(392) 227 73 80
Kaymaklı	Dilek Utlu	Kemal Aşık Caddesi no 66 Kaymaklı	(392) 227 73 80
Taşkınköy	Özer Gencer	Şehit kemal ünäl sokak no: 10 4a –Taşkınköy	(392) 225 69 03
Ortaköy		Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadil Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com